

میښک له بری مۆرال

هه‌لۆ به‌رزنجه‌یی..

روونکردنه‌وه‌یه‌ک:

دواى پېشکردنى ناوه‌رۆكى بابته‌که، چاوپېكه‌وتنه‌كه‌ى ئهم فەيله‌سووفهم وه‌ك بابته‌تېكى زانستى به‌ گرنگ زانى و ئاره‌زوم كرد بىخه‌مه به‌رچاوى ئېوه‌ى خو‌شه‌ويستيش.
له‌به‌ر كه‌م كاتى و بارى ناله‌بارى ته‌ندروستى بۆم نه‌لوا ته‌واوى باسه‌كه به‌كه‌مه كوردى.. به‌ ناچارى هانام برد بۆ ژيرى ده‌ستگرد بۆ وه‌رگيرانه‌كه.. له‌وه‌ش گرنگتر تايپكردنه‌كەشن له‌ كۆل بۆوه.
لئى به‌ كامى دلى خۆم پېداچوومه‌ته‌وه و هه‌ولم داوه رو‌حى وه‌رگيرېك بكه‌م به‌ به‌ريدا..
هه‌لۆ به‌رزنجه‌یی-

ئه‌گەر ئيمه له‌وه تېيگه‌ين ميښكمان چۆن كار ده‌كات و بزانيه له‌ كامه جفاكى سياسييدا ده‌مانه‌وى بژين، ده‌تواني هه‌ول بده‌ين پلان و نه‌خشه بكيشين، چۆن ميښكمان ده‌توانى له‌ شوينه‌ بگاته‌ جى و كار بكات Liya Yu. »
كي‌شه‌كانى ناو كۆمه‌لگه‌ى مرۆفاه‌يه‌تى له‌ ژماره‌ نايه‌ن.. دا‌بران و دووركه‌وتنه‌وه و ناكو‌كييه‌كان و كه‌رت كه‌رتبوونى جفاك چاره‌سه‌ر بكه‌ين و بگه‌ينه كۆمه‌لگه‌يه‌كى ليه‌رالى ته‌ندروستى دوور له‌ جياكارى و ره‌گه‌زه‌په‌رستى و توندوتيزى.
خانمه فەيله‌سووف و زانستكارى سياسى به‌ په‌چه‌له‌ك چين و ئه‌لمانى ليا يوى Yu ، له‌ رپى به‌ره‌مه‌يى نو‌يه‌يه‌وه به‌ ناوى (ميښك له‌ برى مۆرال)، كار له‌سه‌ر (سياسه‌تى ده‌مار)يش ده‌كات و پرسىكى نو‌يى هه‌لداوه‌ته بوارى فەلسه‌فه و مه‌عريفه‌ى ژيانى مرۆقه‌وه.

ده‌لێن چه‌په‌كان خويان له‌ راسته‌وه‌كان به‌ زيره‌كتر ده‌زانن. ناوبراو ده‌لێ: من ناتوانم ئه‌و جياوازيه‌ ديارى بكه‌م، به‌لام سه‌رگه‌رمى ئه‌وه‌م چۆن ده‌توانم جياوازي له‌ نيوان ميښكى مرۆقه‌له‌يك بكه‌م كه‌ ليه‌رالا نه‌ يان كۆنزه‌قاتيقانه بير ده‌كه‌نه‌وه.
ناوبراو ده‌لێ: تو‌يزينه‌وه‌يه‌ك هه‌يه ده‌لێ :

ئهو مرۆفانه‌ى خويان به‌ ليه‌رالا ده‌ناسين و چه‌په‌وانه بير ده‌كه‌نه‌وه، له‌ ناوچه‌يه‌كى ميښكياندا، بارستاييه‌كى ميښكى زياتر هه‌يه. به‌ واتاى هه‌بوو تو‌يزالاىكى زياترى ده‌ماغ، كه‌ تواناى (به‌خشنده‌يان له‌ته‌ك ناروونه‌كان) دا پى ده‌به‌خشيت. كۆنزه‌قاتيقه‌كان كي‌شه‌يان له‌گه‌ل ترسدا هه‌يه و مه‌يليان زياتر بۆ ئه‌وه‌يه كۆنترۆل و چاره‌سه‌رى روونيان پى باشتريه. ئه‌مه‌ش به‌و مانايه نيه‌يه ئه‌وان كه‌موكوپانه بيرده‌كه‌نه‌وه،

ئهم به‌شه له‌ ميښك به‌رپرسه له‌و كارانه به‌تاييه‌ت ئه‌گەر په‌يوه‌ندى به‌ رووبه‌رووبوونه‌وه‌ى كه‌سى بيگانه يان په‌نگ جياواز و خه‌لكى ولاتانى تر و بيركردنه‌وه له‌ به‌رنامه‌ى ئاينده هه‌يه كه‌ سه‌ركيشى و ناروونى له‌گه‌ل خوى دينيت. له‌م دو‌خانه‌دا ميښكى ليه‌رالا باشتريه‌رگه ده‌گریت. بۆيه داوا ده‌كات ميښكمان ليه‌رالا بكه‌ين.

تیژی ناوهندی له بنه پرتدا ئەمەیه :

پێویستە کەمتر حوکم لەسەر پەفتاری مڕۆف بدەین بەو پێیە ی کە کەسیک "باشە" یان "خراپە" و لەبری ئەوە تیگەیشتنیکی قوولتر بە دەست بهێنین کە چۆن مێشکمان پەفتارەکان دروست دەکات.

ئەمەش لەنیو شتەکانی تردا بریتییه له:

*مێشک و پەرەسەندن: زۆریک له بریارەکان له میکانیزمی بایۆلۆژی و دەروونییهوه سەرھەڵدەدەن.

*حوکمی ئەخلاقی: "تاوانبار" یان "بێ تاوان" زۆرجار وەک پوونکردنەوێهەک بۆ پەفتاری مڕۆف کەم دەبێتەو.

*تیگەیشن لەبری ئیدانەکردن: کاتیک له ھۆکارەکانی پەفتار تیگەیشن، دەتوانین کاریگەرتر مامەڵە لەگەڵدا بکەین.

*کۆمەلگا و بەرپرسیاریتی: تیگەیشن له مێشکیش دەتوانیت کاریگەری لەسەر چۆنیەتی بێرکردنەوێمان له تاوانباری و سزادان و یاسا کۆمەلایەتییهکان ھەبێت. بەکورتی: سەرەتا ئەم پرسیارە مەکە

"له پووی ئەخلاقییهوه چی لەم کەسە خراپە؟"

بەلکوو

"بۆچی مێشکیان بەم شیوێهه پەفتار دەکات؟"

@@@@@@@@@@@@

چاوپێکەتنەکە:

ئایا توێژینهوه له مێشک دەتوانیت دیموکراسی پزگار بکات؟

فەیلەسوف و زانای سیاسی لیا یو Liya Yu لیکۆلینهوه له) سیاسەتی دەمار (Neuropolitek دەکات .

گفتوگۆیەک دەربارە ی ئەخلاق و مێشکی لیبرال .

لەلایەن کلۆدیا رینھاردەو

ھەلۆ بەرزنجەیی

کۆمەلگا دابەش بوو، باشتربوونیش له بەرچاودا نییە. لیا یو ئامانجی ئەوێهه کە بە شیوێههکی زانستی ئەم دۆخه له بواری "دەمار سیاسەت"دا چارەسەر بکات، کە تیروانینەکانی توێژینهوێ مێشک و زانستی سیاسی تیکەل دەکات.

یو دەلیت: "ئەگەر تیگەین کە مێشکمان چۆن کار دەکات و بزانی دەمانەوێت له چ جوړه کۆمەلگەیهکی سیاسیدا بژین، دەتوانین ھەولبەدین پلان دابنێین کە مێشکمان لەوئ چۆن کار دەکات؛

خاتوو یو، زۆرجار چەپەکان بانگەشە ی ئەو دەکەن کە بە تیکرا له راسترپوێهەکان زیرەکترن. ئایا ھیچ راستییەک لەویدا ھەیه؟

ناتوانم لیدوان له سهر هه والگری بدهم؛ وهک فه یله سوفیکی سیاسی، لیکولینه وه ده کهم که مروقه کان چوڼ ههست به جیهانی ده و روبه ریان ده کهن. نه وهی له راستیدا ده توانین تیبینی بکهین نه وهیه که میشکی مروقه لیبرال و کونه په رسته کان جیاوازن. # به چ شیوهیه که؟

تویژینه وه ههیه که ده ریده خات نه و که سانهی خوین به لیبرال و لاواز له پرووی سیاسیه وه چهپ وه سف ده کهن، مادهی خو له میشی زیاتریان ههیه له ناوچهیه کی میشکدا که پیی دهوتریت قولونی پی شه وهی سینولات. نه مهش ئامارهیه بو لیبوردهیی زیاتر بو ناروونی، چونکه نه مهیه که نه م بواره بهرپرسیاره لی. بو نمونه کاتیک باس له کاردانه وه بهرام بهر نه و پروو خسارانه ده کریت که ره چه له کی بیانی پیشنیار ده کهن. بیان بیرکدرنه وه له دیدگایه که بو داهاتوو که نادلنیایی و مه ترسییه کانی تی دابی. میشکی لیبرال باشر ده توانیت مامه له له گه له نه م جوړه شتانه دا بکات.

تویژینه وه کان ئاماره به وه ده کهن که میشکی کونه په رست، له لایه کی دیکه وه، به گشتی زیاتر کی شه یان ههیه له ریکخستن ههسته کان؛ بو نمونه که متر توانای پرو به پروو بونه وهی ترسیان ههیه. بویه شتیکی مه نتیقیه که کونه په رستان مه یلیان ههیه کونترول و چاره سهری پروونیان پی باشره.

ئایا تو له چه په وه ههست به م خویه زلزانینه نه خلاقیه ده کهیت؟ به لی. بو نمونه کلتوری هه لو ه شاندرنه وه زیانیکی زوری گه یاندو وه. کی شهی سهره کی نه وهیه- و لیکولینه وهیه کی زور له سهر نه م بابه ته ههیه- که نه گهر ههست به بی مرو قایه تی بکه م له لایه ن که سی بهرام بهر وه، که متر ئاماده م به شداری دانوستان یان هاوکاری بکه م.

چه په کان وه لامیان ده دایه وه: راسته کان سهره تا بی مرو ف بوون، نیمه ش هچ شانازییه کیان بو نادهین.

وه ریک ههر بویه دوخه که نه وهنده چه قبه ستوو ه. به لکو گرنگ ده بیت نه و که سانه به عقل بکریت که گوايه بیرکدرنه وهیه کی جیاوازیان ههیه.

عه قلیوون توانایه کی گشتگیر و نیوان کولتورییه که مروقه کان به شیوهیه کی گشتی له ده و روبه ری ته مه نی چوار سالیدا په ری پی ده دن و ریگه یان پی ده دات دیدگای نه وانی دیکه بگرنه بهر. به پیچه وانه ی هاو سوژی، مه رج نییه ههست و سوژی به هیزی تی دابی. ته نها په یوه ندی به هه سترکدن به که سی بهرام بهر وه ههیه وهک مرو قیک که پیویستی و ئاره زوو ه کانی ههیه. وه له چوارچیوهی سیاسه تی ده ماردا، من نه مه به نه رکیکی دیموکراسی ده زانم.

نه مه وهک نه وهیه « پیلاوی که سی بهرام بهر له پی بکهیت " ده نگ ده دات و ههر بویه وهک پیشنیاریک بو کرده وه، نهک به تایبه تی شوړشگیړانه.

به لām له پرووی سیاسیییه وه، بهو پیییهی ئیمه له سهرده میکی ئاوا جه مسه رگیری قوولدا ده ژین،

که تییدا ئهم جوړه هاوسوژییه له ئیستاوه وهک ئه وهی له پرووی ئه خلاقیییه وه سه رزه نشت بکریت و له پرووی سیاسیییه وه نه گونجاو بییت په تده کریته وه. عه قلا نیکردن له کوتاییدا به واتای گه ران به دوای خالی هاوبهش له گهل که سی به رامبه ریشدا دییت، که له سه ر بنه مای به رژه وهندییه مرویییه کان بییت.

نهک له بهر ئه وهی من چه زم لیانه، به لکو له بهر ئه وهی ده بییت هاوکاریان بکه م بو دهسته بهرکردنی ئارامی و خوشگوزهرانی. ئه وه سیاسه تی لیبرال- دیموکراسیییه.

به پشتبهستن به وه سفی تو بو میشکی لیبرال، وا دهنگ ده دات که ده بی باشتر بن له عه قلاکردن.

ئایا ئه وه راسته؟

مه رج نییه؛ هه موومان میشکی پوتانسلی ئیستسنایمان هه یه.

به لām مروقه لیبراله کان له پرووی مه عریفیه وه مامه له کردن له گهل ئه ویتربوونی ئه وانی دیکه دا ئاسانتره، ده توانن باشتر بهرگهی بگرن و په نگه کنجکاوی زیاتریان هه بییت بو تیگه یشتن له نه زانراوه کان.

له کتییبه که تدا چه ندین جار په خنه له په یوهندی سیاسی له چه په وه ده گریت، که تو ده لییت زور دیکتاتوری خه لک ده کات سه باره ت به وهی که به پیی پیوه ره ئه خلاقیییه کان ریگه یان پیده درییت هه ست به چی بکه ن و بیربکه نه وه، بو نمونه سه باره ت به کوچکردن.

به لām کاریگه ری من ئه وه یه که سیاسه تمه داره چه په کان زورجار ده لئین: "ترسه کانتان ناعه قلا نین؛ ئیوه ده نگ به پیچه وانیه به رژه وهندییه کانی خوتان ده دن". بویه ئایا پیویسته ئهم هیله ئارگیومیته فری بدهین و زیاتر سه رنجمان له سه ر واقعی هه ست پیکراو بییت؟

ریگ ئه وه ته حه دای گه وره یه بو سیاسه ت له مرودا. توژیینه وه ده ماره سیاسیییه کان ده ریده خه ن که ئه و بهر به سه ت مه عریفیانه ی که ده شکین کاتیک مروقه کان هه ست ده که ن له لایه ن سیاسه تمه دارانه وه تیگه یشتن و به جدی وه رگیراون، به راستی نابیت به که م سه یر بکرین.

تیگه یشتنی راسته قینه له واقعی هه ست پیکراوه کان خالی چاره نووساز نییه؛ له راستیدا بیرمه ندانی مارکسیستی وهک هانا ئارینت گومانیان به رامبه ر به ده رووناسیی زیاده رویی ده ربری. ئه مهش له بهر ئه وه یه که له کوتاییدا ده توانیت وا له کریکاری ناو کارگه که بکات هه ست به باشی بکات له ئیستغلالکردنی خویان، به مهش سیسته مه که به هیتر ده بییت.

به لām ئه و هه سته ی که که سیک گویم لیده گریت و یه کسه ر حوکم له سه ر نادریت، ئه گه ری ته واونوئ بو په یوهندی و هاوکاری ده کاته وه.

ئايا پۆپۆلىستە راسترەوۋەكان تېگەشتىكى باشتريان ھەيە لە چۆنىەتى كارکردنى پەيۋەندىيە دەمارە سىياسىيەكان؟

لە ئىستادا ئەم كارىگەرييە سەرھەلەدەدات. پېدەچىت پۆپۆلىستە راسترەوۋەكان بە غەريزە لە لاۋازى و لاۋازىيەكانى مېشكىمان تېگەن. ئەوان ئەو راستىيە دەقۇزەوۋە كە زۆر كەس لەگەل ئالۆزى و نادلىنباييدا دەجەنگن و مېشكىمان بەبى مەندوۋوبوون لەناو گروپەكەماندا ۋەك لاۋاز و بەنرخ پۆلىن دەكات، لە ھەمان كاتدا كەسانى دەرەكى بېمروڤ دەكات.

ۋە بە وردى ناۋى ئەم واقىيە ھەستىپىكراۋە بۇ زۆر كەس دەھىنن. ئەوان لىدوانە ناسراۋەكەى فرىدرىش مېرز سەبارەت بە "دىمەنى شار" بە "زەھراۋى لە پروۋى سىياسى دەمارىيەۋە" ۋەسەف دەكەن.

بۆچى؟

مېشكىمان كاردانەۋەى زۆر بەھىزى دەبىت بەرامبەر بە ھاندەرە بىنراۋەكان و لىدوانەكەى فرىدرىش مېرز يارى بەم شتە دەكات. ئەو بە شىۋەيەكى نەخۋازاۋ پېشنىارى ئەۋە دەكات كە شتىك لە شارەكانماندا ھەلەيە و مېشكىمان، لە تەۋاۋكردنى ۋىنەكەدا، سوود لە نارەزايىيە ئاشناكان ۋەردەگرىت - ھەرچەندە، لە جىھانى سەرمايەدارىيە زۆر ئالۆزەكەماندا، لە پروۋى ئابوورىيەۋە، مەرج نىيە كېشەكە ئەو گەنجانە بىت كە لە كۆچبەران دەچن لە بانكى پاك، بەلكو كېشەكە ئەو بازىرگانەيە كە لە عەزىيەكدايە كە تازە بەلاى ئەۋاندا تىپەپروۋە و تىۋەگلاۋە لە كاروبارى ۋايركاردا.

مىرتس - راۋىژكارى ئەلمانىا - بەم جۆرە قسە و باسانە، ئەو توندەرەۋانە راسترەۋانە ۋەردەگرىت كە بە شىۋەيەكى كارىگەر لەگەل ترىگەرە بىنراۋەكاندا كاردەكەن. ئەمە ھىچى چارەسەر نەدەكرد؛ تەۋاۋ پېچەۋانەكەيە.

ئايا ەقلى كۆنەپەرست گۆراۋە بۇ دۆخى مەترسى؟

رېك، و پاشان ھەستى بە مەحكومكردنى ئەخلاقى كرد لەسەرى.

لەبرى ئەۋە دەۋو مېرز چى بلىت؟

ئەگەر بىۋىستايە دەيتۋانى زۆر بە تايبەتى باسى پرسى كۆچ بكات. دەيتۋانى باسى ئامارى تاۋانەكان بكات و حزبەكەى لىي دەرەنجامەكەى چىيە. و پاشان ھەرۋەھا سەبارەت بەۋەى كە چۆن كۆچكردن سوۋدى بۇ ۋلاتەكەمان ھەيە. كارى ئەو ۋەك راۋىژكار برىتىيە لە ھەلسەنگاندنى بابەتيانە بۇ واقىيە.

بەلام ئەخلاق بەزەحمەت دەتۋانىت لە پەيۋەندى و برپاردانى سىياسى دووربخرىتەۋە. ھەرۋەھا ياساى بنەرەتى ئەلمانىا لەسەر بنەماى قەناعەتى ئەخلاقى دامەزراۋە. كۆچكردن ھەيە كە ھىچ "سودىكى" ئابوورى پېشكەش ناكات، بەلام دەۋلەت بە ھۆكارى مروۋى دەيەۋىت رېگەى پىيدات.

ناونیشانی کتیبه‌که‌م به ناوی "می‌شک له‌بری ئەخلاق"، بی‌گومان زۆر مشتومر، چونکه ده‌مه‌وی‌ت مشتومرێک ورووژینم. ئەوه‌ی که ده‌بی‌ت پێز له یاسای بنه‌په‌تی و مافه گشتگیره‌کانی مرو‌ف بگیریت، له ده‌ره‌وه‌ی پرسیاره. و له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا، من پیموایه که زۆر په‌یوه‌ندیکردن سه‌باره‌ت به ئەخلاق له‌بری ئەوه‌ی سه‌باره‌ت به سووده‌کان بۆ کۆمه‌لگاکه‌مان یارمه‌تیده‌ر نییه.

گرت‌گرت ده‌بی‌ت درک به‌و شته‌ بکه‌ین

نزیکه‌ی هه‌موو خه‌لک له‌ روانگه‌ی سیاسیه‌وه‌ چه‌ندین به‌رژه‌وه‌ندی هاوبه‌شیان هه‌یه: که‌س نایه‌وی‌ت له ژینگه‌یه‌کی پێیدا یان له هه‌ژاریدا بژی، که‌س نایه‌وی‌ت سیسته‌می‌کی دادپه‌روه‌ری نادادپه‌روه‌رانه یان ژیرخانی وێرانه. ده‌زانم ئەوه زۆر بانال ده‌نگ ده‌دات، به‌لام ئەم هاوبه‌شیانه زۆر که‌م باس ده‌کری‌ن.

به‌لکو گوتاری سیاسی به‌رده‌وام له ململانییه‌کدا تیوه‌گلاوه بۆ ئەوه‌ی ده‌سه‌لاتی لێکدانه‌وه‌ی ئەخلاق‌ی گوايه دروسته. ئەمه‌ش له‌بار نییه بۆ هاوکاریی ئاشتیانه و به‌ره‌مدار، هه‌روه‌ها له‌به‌رئه‌وه‌ی می‌شکمان له‌بری ئەوه‌ی پووبه‌پوویان ببینه‌وه، نه‌یاره سیاسیه هه‌ست‌پێک‌راوه‌کانمان زیاتر په‌راوی‌ز ده‌خات.

چ ده‌ره‌نجام‌یک له‌مه‌وه ده‌رده‌هینیت سه‌باره‌ت به چه‌مکی دیواری ئاگر؟

من پیم وایه له ئیستادا زۆر که‌س هه‌ست به‌وه ده‌کهن که دیواری ئاگره‌که به‌شداری کردووه له عیرفانکردنی ئەفد و ده‌نگده‌رانی ئەو پارته، به‌هۆی دوورخستنه‌وه‌ی سیستematیکی وه‌ک هاوبه‌شیکی هاوپه‌یمانی، ئیستا زیاتر هه‌ست ده‌کهن که به‌جددی وه‌رناگیرین و له‌لایه‌ن سیاسه‌تمه‌دارانه‌وه نابیسترین. به‌لکو له‌خوایان ده‌پرسن هه‌موو ئەوانه‌ی گوايه ده‌یانه‌وی‌ت هه‌موو شتی‌ک پزگار بکه‌ن له راستیدا باسی چ جو‌ره دیموکراسیه‌ک ده‌کهن.

ئه‌گه‌ر بۆ نمونه پارت ئەلت‌هرناتیفی ئەلمانیا ئائی‌فدی AFD له ئاستی ده‌وله‌تا ریگه‌ی پێیدری‌ت به‌شداری له حکومه‌تا بکات و هه‌له‌ بکات، ئەوه زۆر ئاسانه‌تره‌ ره‌خنه له سیاسه‌تمه‌داره‌کانی بگرت له‌سه‌ر سیاسه‌ت.

وه له‌سه‌ر ئاستی فیدرالی؟ زیانه‌کانی ده‌توانیت زۆر بی‌ت.

مه‌ترسییه‌کان ده‌بینم، به‌لام لی‌ره‌شدا گومانم هه‌یه که چه‌مکه‌که بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر زیاتر بپاری‌زری‌ت به‌بی ئەوه‌ی زیاتر زیان به متمانه‌ی گشتی به دیموکراسی بگه‌یه‌نی‌ت. دیموکراسیه‌کی لی‌برالی خو‌راگر ده‌بی‌ت به‌پله‌ی یه‌که‌م له‌ ریگه‌ی سیاسه‌تی باشت‌ره‌وه‌ خو‌ی به‌سه‌لم‌ینیت نه‌ک ئەخلاق، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر ئەم دووه‌میان ئاسانه‌تر ده‌رکه‌وی‌ت.

ده‌لین می‌شکمان له‌ گه‌شه‌سه‌ندنی کۆمه‌لایه‌تی دواکه‌وتوو، به‌جو‌ریک، هه‌روه‌ها سه‌باره‌ت به‌و ئالۆزییه‌ی که پێشتر با‌سمان کرد له‌ پڕۆسه‌کانی دیموکراسیدا. هه‌روه‌ها ده‌توانیت بلین:

ئەو مېشكى ئىمە نىيە كە پېيۋىستى بە گۆرانكارى ھەيە، بەلكو پراكتىكى دېموكراسىيە.

پېموانىيە ئەو دزايەتى بېت. مېشكىمان دەتوانىت گەشە بىكات و خۇى لەگەل بىرۆكەكانماندا بگونجىنىت سەبارەت بەوھى كە چۆن دەمانەوېت پېكەوھە بژىن. سىياسەت ھەمىشە لەسەر دانۇستاندەنە بۆ ئازادى و ئىمتىيازات. تا چەند ئامادەم بىدەم و ھەروھە دەستبەردارى بىم بۆ ئەوھى پلەيەكى دىارىكرەو لە ئازادى بۆ خۆم و ئەوانى تر بپارىزم؟

ئەوھى من دەمەوېت بەشدارى بىكەم لە مشتومرەكەدا تىگەيشتنە لەو پىرۇسە مەعرفىيەنەى كە رۆلىيان ھەيە لەم دانۇستانەدا. لە ھى خۇيدا تىۋورى دادپەرەھى،

فەيلەسوف جۆن راولز باسى لە "پەردەى نەزانى" بەناوبانگ كەرد، واتە مەروۇقەكان دەتوانن بگەنە بىرېكى ھاوبەش ئەگەر ھەندىك شت پىشتگوى بىخەن: سەرچاۋەى خۇيان، پىگەى كۆمەلەيەتى و ھۆكارەكانى تر. لە پىروى سىياسەتى دەمارەوھە دەلېم: ئەمە تەنیا تا رادەيەكى دىارىكرەو دەكرىت. جگە لەوھش، راولز تىگەيشتنىكى دەمارە سىياسىيەكانى نەبوو كە چۆن عەقلىيەتكەردن جەوھەرىيە بۆ پەرەپىدانى گرىبەستىكى كۆمەلەيەتى ھاوبەش، چۈنكە پىشتى بە چەمكىكى عەقلىنى سىروشتى مەروۇف بەستوۋە كە لەسەر بىنەماى كانت و رۇسۆ دامەزراۋە.

كەواتە، چۆن بەردەوام دەبىن؟

باۋەرناكەم ئىمە بە ھەلە دەستمان بە دېموكراسى خۆمان كەردبىت. بەلام من باۋەرەم واىە ئىمە زۆر گەشەين بووین بە جىبەجىكەردنى. ئىستا تىروانىنە سىياسىيە دەمارىيەكانمان دەتوانن يارمەتيدەرمان بىن بۆ دووبارە دامەزندانەوھى گەتوگۇ و بەھىزكەردنى خەلك.